

CRÒNICA CULTURAL

El meu Gerard Vergés

Avis a navegants: el títol d'aquest article l'he copiat del magnífic estudi biogràfic que va fer Xavier Garcia del seu amic i literat Artur Bladé. Més enllà de les biografies que es fan d'aquelles figures que han passat a la història per raons literàries i el seu amor a la terra, hi ha quelcom d'íntim que, havent conegut determinats personatges els fem nostres per les converses que hem mantingut; per la correspondència que ens hem creuat, o, simplement, perquè ens han fet descobrir detalls de la seva vida que no coneixiem. Això ho dic perquè el passat 10 d'abril, durant la presentació a Jesús de la fantàstica *L'escamot de la nit serrada*, de Manel Ollé, ens vam reunir en amigable tertúlia, el mateix Ollé, Ricardo Gascón, Jesús M. Tibau i la poetessa Montse Boldú. Ollé va explicar que Gerard Vergés fou el focus d'atenció a

Prada de Conflent durant una reunió intel·lectual -de les moltes que es celebren en aquest poble de la Catalunya Nord-, d'un catedràtic de Literatura i estudis de la nostra cultura de la Universitat de les Illes Balears, i com aquest estudiós, posteriorment, fou un admirador incondicional de Vergés davant la seva descoberta. Vet aquí el perquè del present article, ja que, també, mirant la correspondència que vaig mantenir amb ell i abans de fer donació a l'arxiu comarcal del Baix Ebre, juntament amb els articles que he publicat en aquestes mateixes pàgines, m'he fet una idea més cabdal del que ha representat Vergés per a la nostra cultura. També sé, que, de vegades, qualsevol escriptor fa confidències, en la seva correspondència, d'anècdotes i detalls que mai diria en públic. També, vet aquí, com abans d'Internet i les

noves tecnologies, que posen al descobert detalls de la nostra vida, les cartes, amb la cal·ligrafia pròpia del seu autor, eren més personals i més íntimes i agraïdes, quan la figura del carter era la d'un personatge que sabia moltes coses de les persones a les quals anaven adreçades aquestes cartes, l'home que portava bones i males notícies i era com un confessor dels usuaris de Correus, que li confiaven secrets de la seva vida.

En les seves 15 cartes i postals que em va escriure voldria per al lector afegir uns quants comentaris de Vergés. En la seva postal del 15 d'abril de 1992 em diu: "Molt bé la revista *Tresmall*. L'largua vida per a ella i una abraçada a tots els rapitencs". I en la postal del 10 de desembre del mateix any, em diu: "Gràcies pel calendari irlandès -jo acabava d'arribar de Dublín- perquè és

bonic i perquè vol dir que te'n recordes dels amics". En la postal del 26 de gener del 2005, després que el felicites per l'any nou, diu: "No sé si tenim gaires motius, donats els temps que corren, però desitgem-nos un felicitat 2005". I en la carta datada el 2 de juliol del 2001 em diu: "No cal ni discutir que l'Arbó és un autor que mereix totes les lloances". I referint-se a l'autor rapitenc, també diu en carta del 29 de juny del 2010: "Per Arbó sento tanta devoció com tu i recordo que els anys 50 vaig fer-li una entrevista a *Gèminis*. Al cafè Terminus i després a l'Oro del Rin vaig xerrar diverses vegades amb ell. Tiano, sempre amb un got de llet a la taula i un plec de papers i l'estilogràfica a punt. Un cop també vaig visitar-lo a la seva caseta de la Ràpita, vora el mar, braçades i més braçades fins que la caseta blanca es perdia en

Eduardo Sánchez
cronista cultural

la llunyania de la costa".

Vaig conèixer Gerard Vergés el 29 d'octubre de 1988 al parc de Tortosa, on es celebrava l'exposició *Ebre Sud. 9 artistes del Delta* amb la companyia dels amics Jaume Rocamora, Manolo Ripollés, Manel Margalef i Pere Lla-veria i coordinat per Pilar Parcerisas. Totes les postals que em va enviar feien referència a motius pictòrics. Vet aquí el seu últim poemari, homenatjant a El Bosco, titulat *El jardí de les Delícies*. Tota una delícia llegir-lo.